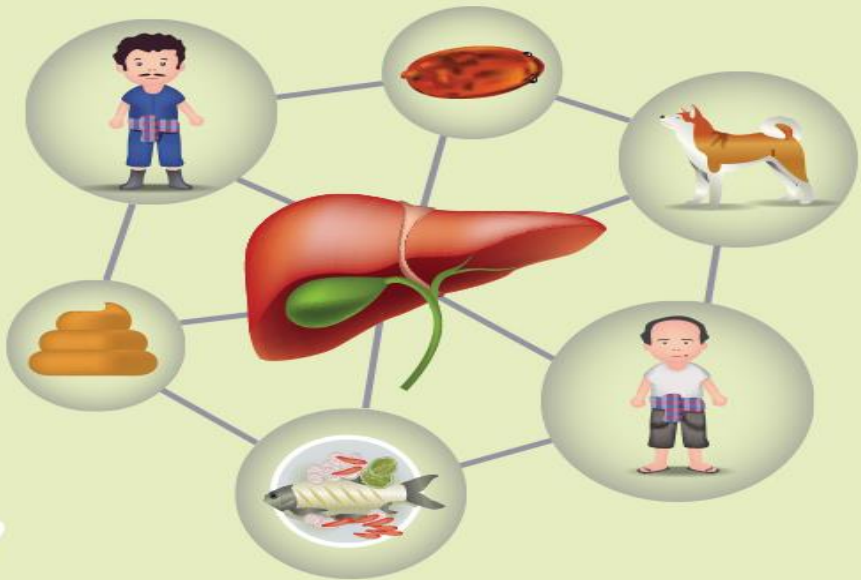

โครงการกำจัดปัญหาโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี
ถวายเป็นพระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
เสด็จขึ้นครองราชย์ครบ 70 ปี ในปีพุทธศักราช 2559
พร้อมทั้งสมเด็จพระนางเจ้าฯพระบรมราชินีนาถ
จะทรงเจริญพระชนมพรรษา 84 พรรษา

นายแพทย์มานพ ฉลาดธัญญกิจ
นายแพทย์เชี่ยวชาญ(ด้านเวชกรรมป้องกัน) สสจ.สกลนคร
ประธานคณะทำงานพัฒนาระบบบริการสุขภาพ สาขาโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี(OVCCA)
เขตสุขภาพที่ ๘

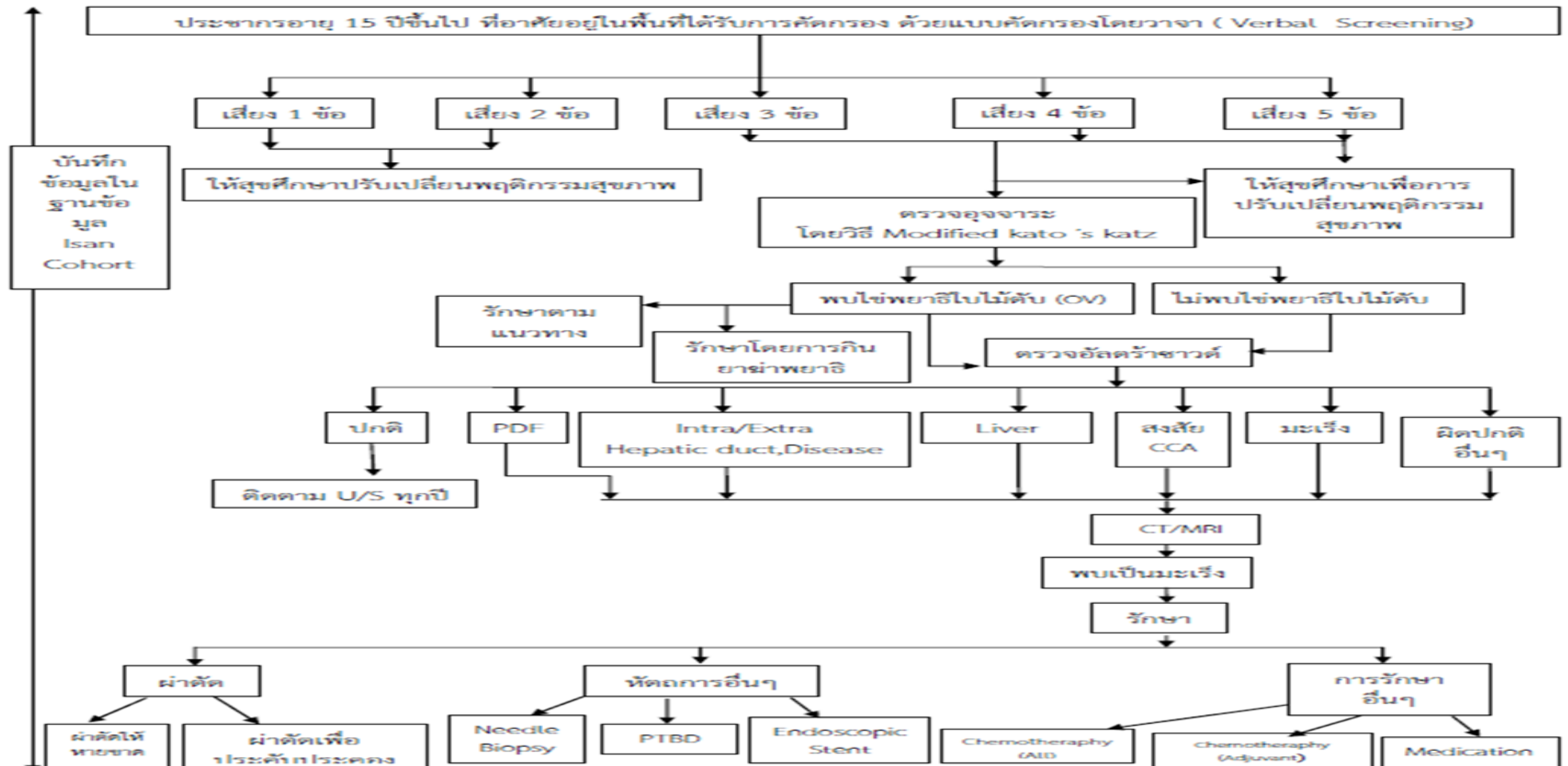
สถานการณ์โรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี

โรคมะเร็งตับ เป็นสาเหตุการตายอันดับหนึ่งของประเทศไทยและมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น (อัตราตาย 87.6 ในปี 2551 เป็น 104.8 ต่อแสน ในปี 2556) โดยพบมะเร็งตับมีอุบัติการณ์มากที่สุด และพบบ่อยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือ

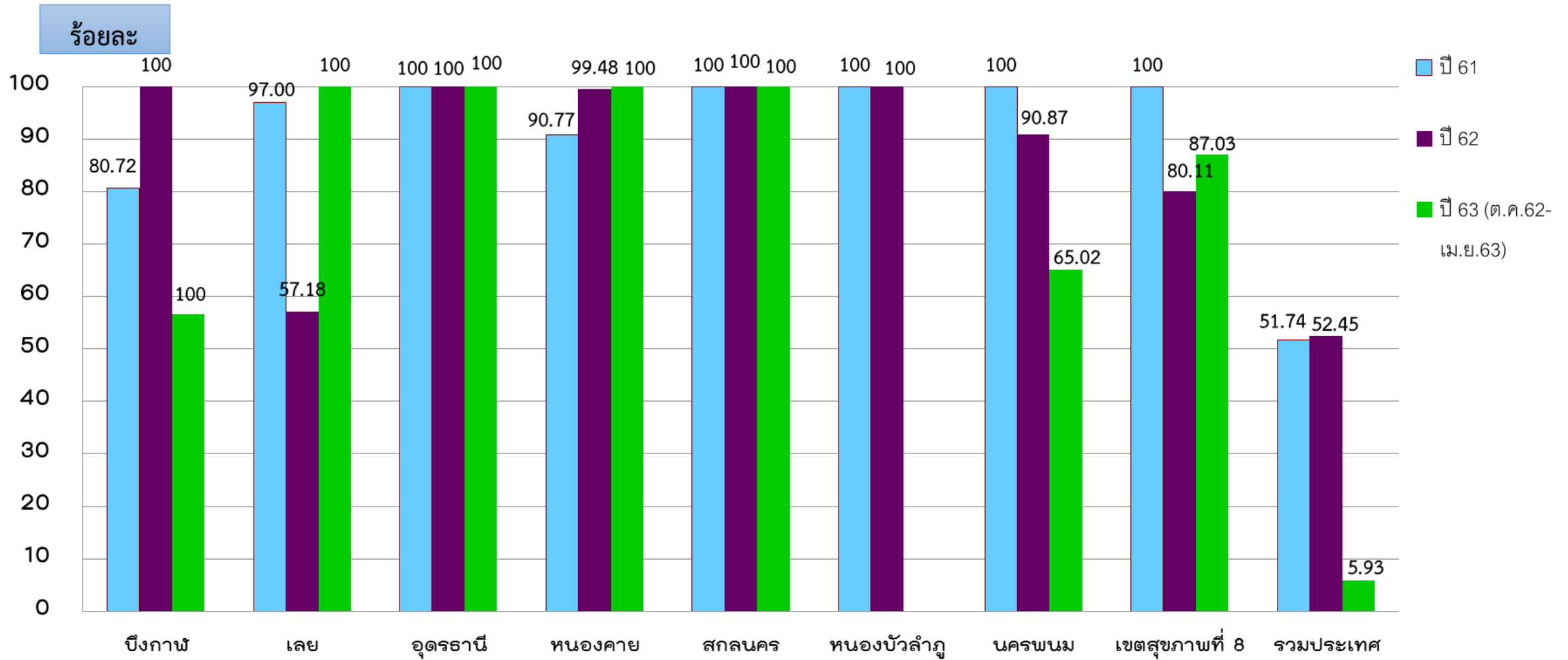
- การตรวจอุจจาระด้วยวิธี modified kato's katz ในประชากรอายุ 15 ปี ขึ้นไปแล้วพบติดเชื้อพยาธิใบไม้ตับ (OV) ปี 2561ระดับประเทศ จำนวน 12,063 ราย ระดับเขตสุขภาพที่ 8 จำนวน 2,832 ราย จังหวัดสกลนคร จำนวน 599 ราย พบติดเชื้อพยาธิใบไม้ตับสูงสุดที่จังหวัด นครพนม บึงกาฬ และสกลนคร การตรวจคัดกรองโรคมะเร็งท่อน้ำดี โดยการตรวจอัลตราซาวด์ ในประชาชน อายุ 40 ปี ขึ้นไป ปี 2561 ระดับประเทศ จำนวน 209,897ราย ระดับเขตสุขภาพที่ 8 จำนวน 63,103 ราย จังหวัดสกลนคร จำนวน 19,674 ราย จังหวัดสกลนคร พบผิดปกติ 1 ราย ทำ CT/MRI 35 ราย พบเป็นมะเร็ง 24 ราย ผ่าตัดทั้งหมด 41 ราย ปี 2562 พบติดเชื้อพยาธิใบไม้ตับ (OV) ระดับประเทศ จำนวน 13,841 ราย ระดับเขตสุขภาพที่ 8 จำนวน 3,867 ราย จังหวัดสกลนคร จำนวน 1,233 ราย พบติดเชื้อพยาธิใบไม้ตับสูงสุดที่จังหวัด นครพนม สกลนคร หนองคาย พบผิดปกติ 8,556 ราย ทำ CT/MRI 40 ราย พบเป็นมะเร็ง 20 ราย ผ่าตัดทั้งหมด 70 ราย

แนวทางการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การแก้ปัญหาโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี เขตสุขภาพที่ 8

การตรวจอุจจาระหาพยาธิใบไม้ตับ (OV) ในประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป

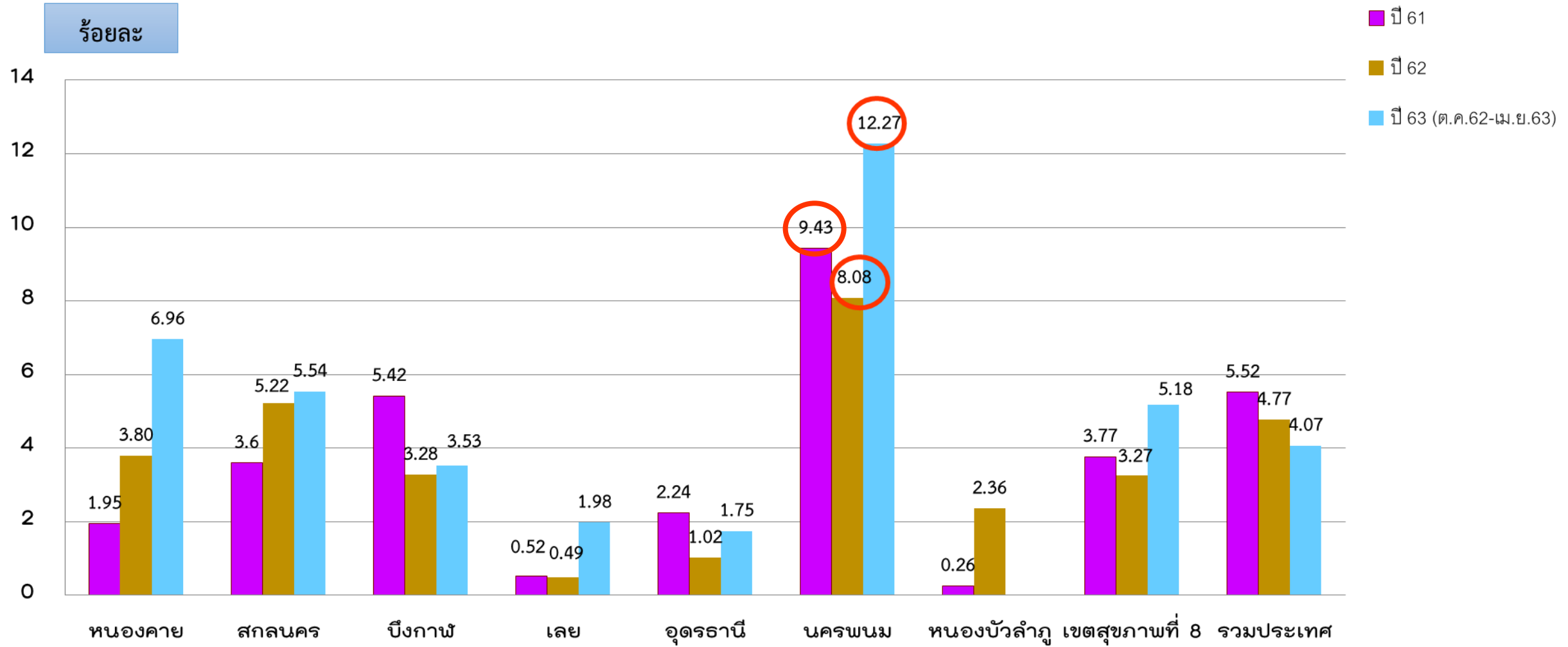
เขตสุขภาพที่ 8 ปีงบประมาณ 2561-2563

ที่มา : จากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด 7 จังหวัด

เป้าหมาย ในตำบลต้นแบบ ปี 2561 จำนวน 905 ราย/ตำบลต้นแบบ
 เป้าหมาย ในตำบลต้นแบบ ปี 2562 จำนวน 905 ราย/ตำบลต้นแบบ
 เป้าหมาย ในตำบลต้นแบบ ปี 2563 จำนวน 100 ราย/ตำบลต้นแบบ

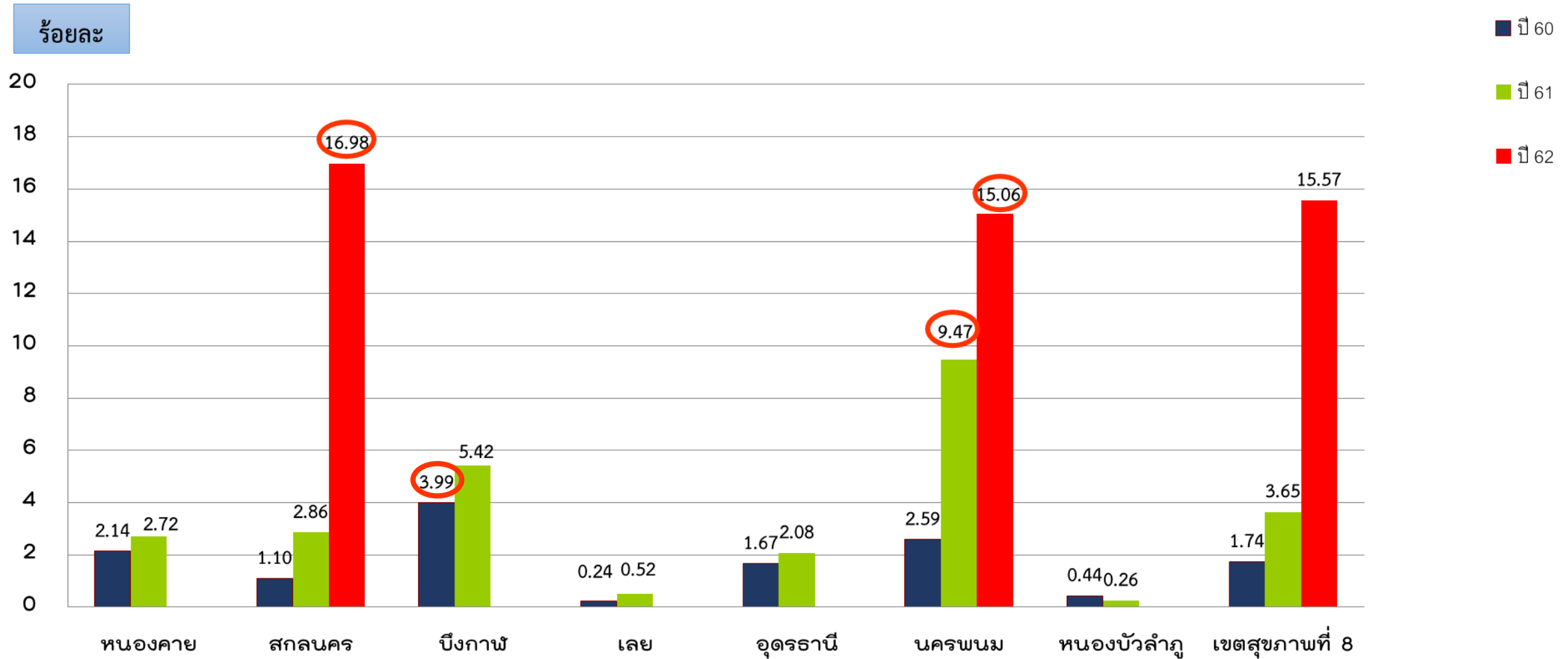
การตรวจพบพยาธิใบไม้ตับ (OV) เขตสุขภาพที่ 8 ปีงบประมาณ 2561-2563

ที่มา : จากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด 7 จังหวัด

เป้าหมาย : ติด OV ในคน < 1 % ภายในปี 2568

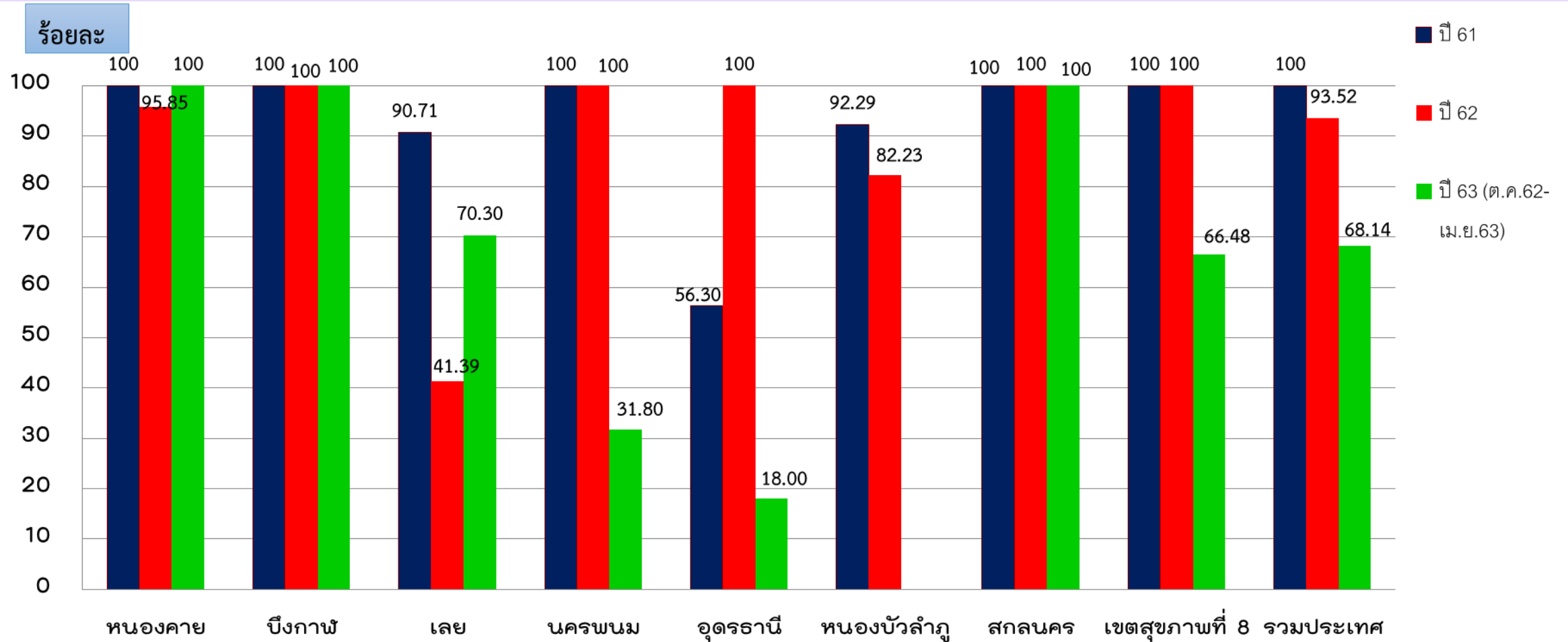
ผลการติดเชื้อพยาธิใบไม้ตับ (OV) ซ้ำ (ตรวจซ้ำใน 1 ปี) เขตสุขภาพที่ 8 ปีงบประมาณ 2560-2562

ที่มา : สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ ๘ อุดรธานี

การตรวจคัดกรองมะเร็งเรื้องรังน้ำดีด้วยเครื่องอัลตราซาวด์ ในประชากรอายุ 40 ปีขึ้นไป

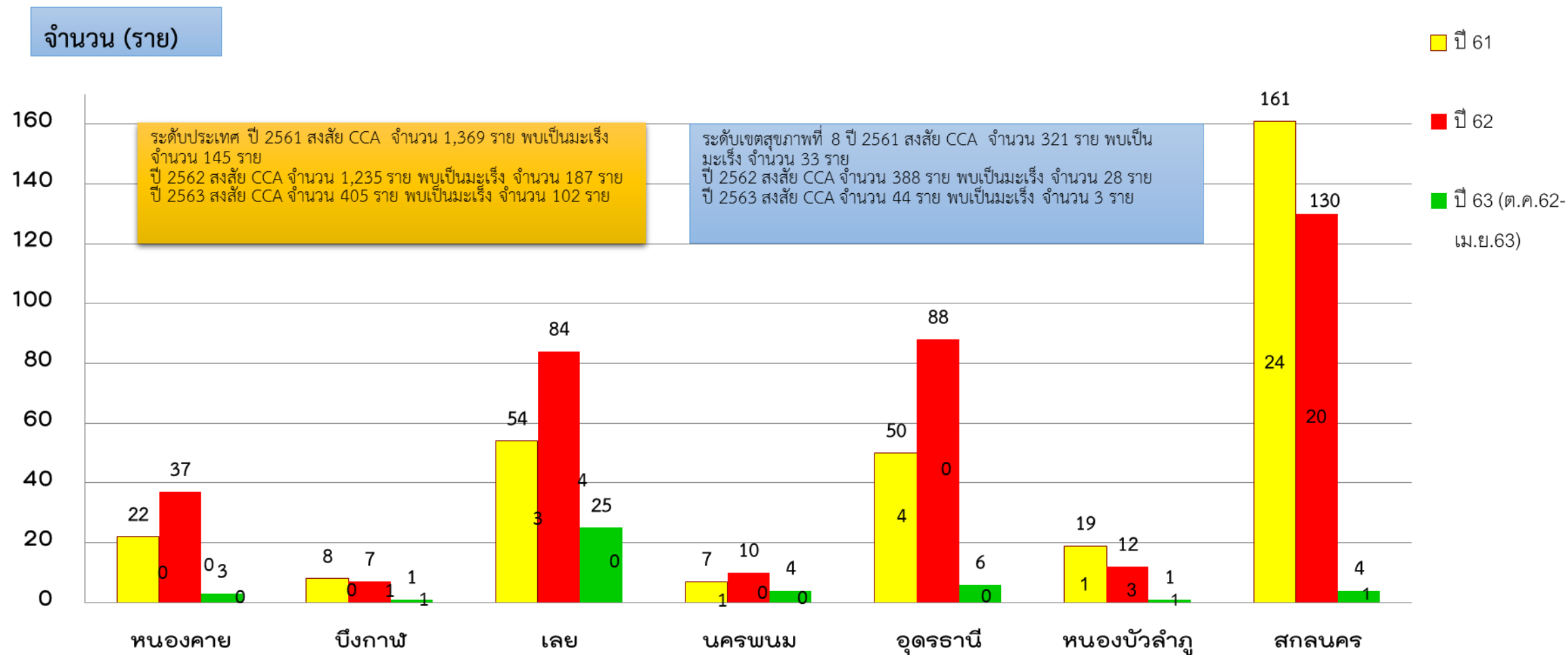
เขตสุขภาพที่ 8 ปีงบประมาณ 2561-2563

ที่มา : จากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด 7 จังหวัด

เป้าหมาย ปี 2563 จังหวัดละ 2,000 ราย

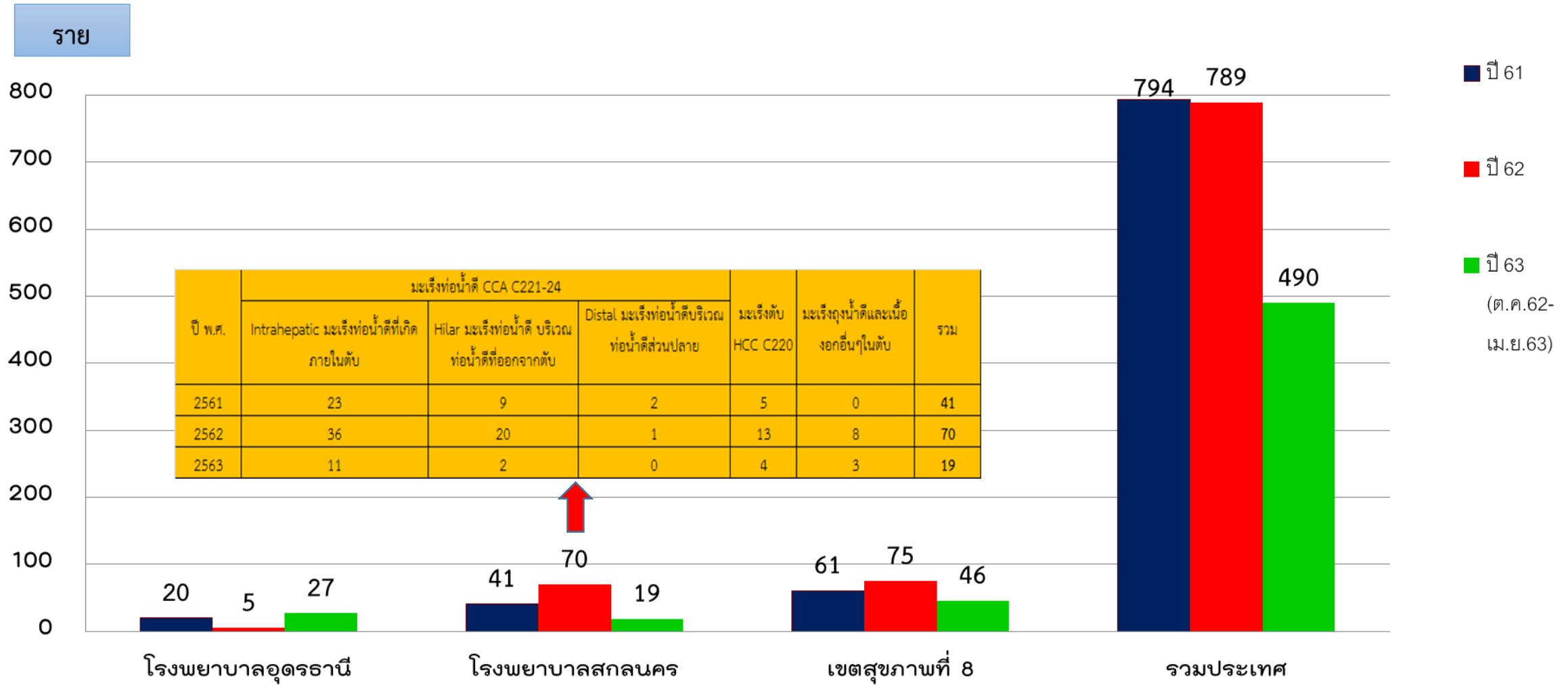
ส่งสัย CCA แล้วพบเป็นมะเร็งท่อน้ำดี/ตับ (CCA) เขตสุขภาพที่ 8 ปี 2561-2563

ที่มา : จากฐานข้อมูล Isan Cohort

การรักษามะเร็งท่อน้ำดีด้วยการผ่าตัดมะเร็งท่อน้ำดี/ตับ

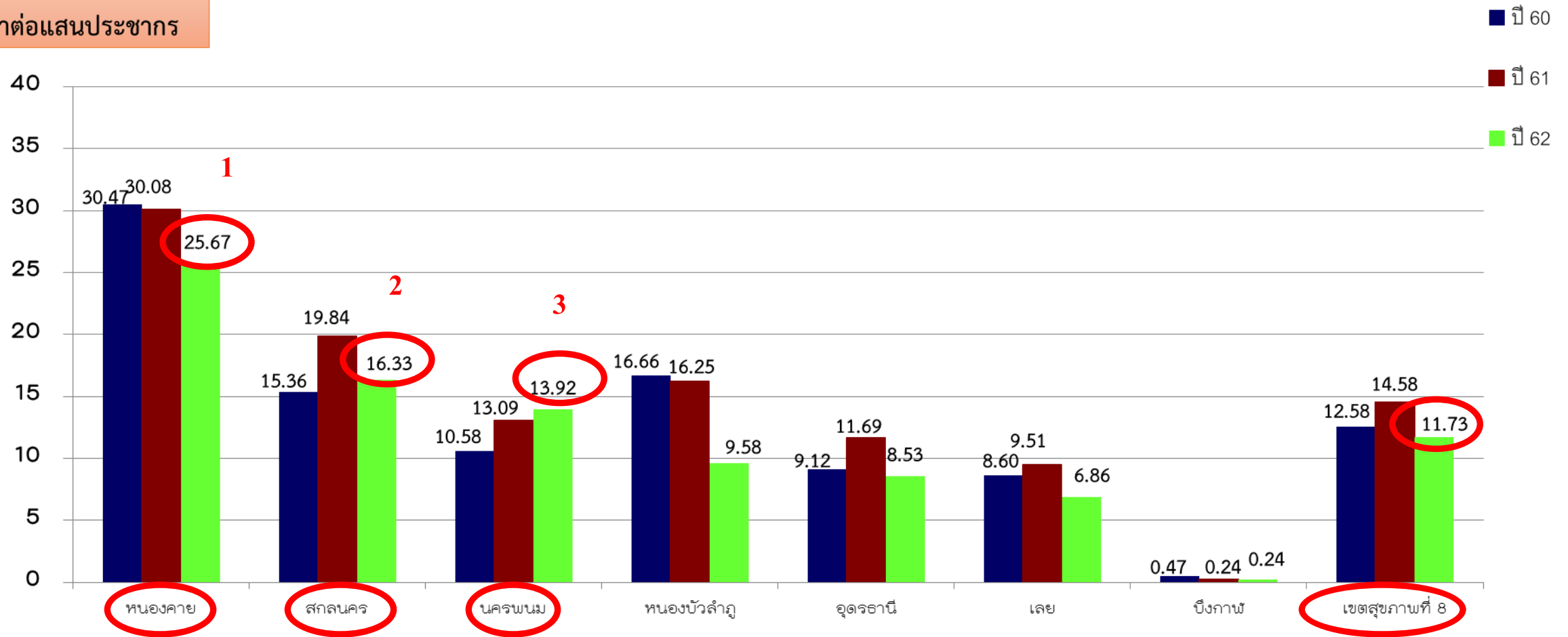
เขตสุขภาพที่ 8 ปีงบประมาณ 2561-2563

ที่มา : ฐานข้อมูล Isan Cohort

การตายจากโรคมะเร็งท่อน้ำดี/ตับ เขตสุขภาพที่ 8 ปีงบประมาณ 2560 - 2562

อัตราต่อแสนประชากร

ที่มา : จากทะเบียนราษฎร สสจ.7 จังหวัด

แนวทางการป้องกันควบคุมโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี เขตสุขภาพที่ 8

1. จัดระบบสุขภาพีบาล บริหารจัดการสิ่งปฏิกูลเพื่อตัดวงจรพยาธิ
2. จัดการเรียนรู้การสอนในโรงเรียน และสนับสนุนให้มีการสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพ (Health Literacy)
3. คัดกรองพยาธิใบไม้ตับในประชาชน อายุ 15 ปีขึ้นไป
4. คัดกรองมะเร็งท่อน้ำดีในประชาชนอายุ 40 ปีขึ้นไปที่มีประวัติเสี่ยงและผ่าน ด้วยเครื่องอัลตราซาวด์
5. บริหารจัดการส่งต่อผู้สงสัยมะเร็งท่อน้ำดีเข้าสู่กระบวนการวินิจฉัยรักษาอย่างเป็นระบบ
6. รณรงค์อาหารปลอดภัย ปลาปลอดภัย
7. มีระบบการรับ-ส่งต่อ ผู้ป่วยจากโรงพยาบาลสู่ชุมชน
8. รายงานผลการดำเนินงานผ่านระบบรายงานของกระทรวงสาธารณสุขหรือฐานข้อมูล Isan Cohort
9. พัฒนานวัตกรรม วิชาการในพื้นที่

ขอขอบคุณ